

Minnesanteckningar från möte i arbetsgrupp Dewey 8 november 2023

Närvarande: Harriet Aagaard, Ines Fischer, Marie Hoen, Maria Jörgensen, Helena Lindblom, Markus Nolgren, Olof Osterman och Henrik Wallheim.

Anmält frånvaro: Linnea Andrée

1) Minnesanteckningar från föregående möte

Minnesanteckningarna gick igenom och godkändes.

2) Klassifikationsfrågor

a) Verk i Libris

När utbrutna verk kommer i produktion i Libris vid nästa release, kommer klassifikation från olika instanser som samlas i verket. Eftersom det gäller skönlitteratur är det främst SAB det gäller. Det kan bli fler SAB-koder som exporteras. Olof och Harriet har gjort regler för vilka koder som ska tas bort om andra koder finns, men det kan ändå bli många kvar. En del måste städas manuellt. Arbetsgruppen undrade hur det skulle bli med CXZ om utskicken blir automatiska. Det får vi återkomma till när mer information finns.

Skönlitteraturen kan även ha Deweykoder, men oftast bara en kod.

En fördel om verk för facklitteratur bryts ut är att e-böcker får bättre metadata.

b) Dewey som länkade data

Harriet visade en bild på utnyttjande av länkade data från SAB. Bilden har visats på en intern demo där nyutvecklad funktionalitet visas (se bilaga 1). DDK finns ännu inte som länkade data, men ska enligt uppgift från OCLC vara under utveckling nu i höst och bli klar under våren. Harriet återkommer när det finns mer att informera om.

3) Libris sök – ersättare till Libris webbsök

Harriet berättade att det finns en intern förstudie för utveckling av en ersättare av Libris webbsök. Den tar bland annat tar upp kommunikation till biblioteken. Många har svarat på den enkät som gick ut via webbsök.

Vi diskuterade utifrån följande frågor:

- Vad kan vi göra i Libris webbsök som vi inte vill behöva sluta göra?
Arbetsgruppen uppskattade möjligheten att göra precisa sökningar och att i stort sett all metadata i en post också kan sökas fram. Möjlighet till avancerad sökning i särskilt gränssnitt är bra. Det blir allt ovanligare i olika bibliotekskataloger och discoveryssystem.
- Sökning på ämne/klassifikation
Det är viktigt att kunna söka på klassifikation. Det gäller både klassifikationskoder och trunkerad klassifikation. Sökning på klassifikation bör även kunna göras i avancerad sökning. Kombinerade sökningar på klassifikation, ämnesord och andra parametrar behöver kunna göras.

I Libris webbsök finns länk till den externa tjänsten Svenska WebDeweySearch. Där kan man navigera i schemat, söka på deweykoder och indextermer. Det är därmed möjligt att utnyttja deweyklassifikation för ämnessökning utan kunskap om DDK. Navigering i schemat ger förståelse av DDK: uppbyggnad och kunskap om vad koder betyder. Länk finns sedan till 1) poster med den koden, eller 2) både poster som har exakt kod och de som har längre koder.

Arbetsgruppen önskade en integrering av WebDeweySearch i katalogsökningen alternativt annat med liknande funktionalitet. Det skulle göra det enklare för användare att söka på ämne och att använda klassifikation för navigering (browsing).

- Finns det andra system (databaser, kataloger, gränssnitt) som har funktionalitet som vi skulle vilja se i nya Libris sök?
Helena påpekade att discoveryssystem inte har bra sökfunktionalitet och att biblioteken inte ens utnyttjar de sökfunktioner som finns utan erbjuder användarna enklare gränssnitt. Henrik tyckte att akademiska databaser har bra sökfunktionalitet där det är möjligt att se alla ämnesord som finns i en träffmängd och använda dessa för vidaresökningar eller bortfiltreringar. Det finns även möjlighet att söka via index för ämnesord. Exempel är SCOPUS och PubMed. Databaserna är dyra och det är angeläget att forskare lär sig använda dem. Mindre möda görs för bibliotekskataloger och discoveryssystem.

Arbetsgruppen tyckte att det var bra om man kan se det man sökt på i en post. Det är också bra att få en komprimerad bild men lagom mycket information i träfflistan som ger en översikt.

Henrik önskade att KB skickar ut en enkät till Librisbiblioteken som organisationer. Den tidigare enkäten skickades ut till individer.

4) Regeln om Ungefärligen det hela

Regeln om Ungefärligen det hela innebär att endast dessa ämnen är möjliga att bygga vidare med. Det som räknas som ungefärligen det hela är: "... alla ämnen eller discipliner som täcker hela eller ungefärligen hela numrets innebörd".¹ Det kan vara svårt att bestämma, särskilt om man inte är väl insatt i ämnet. British Library (BL) har diskuterat regeln och föreslagit att den skulle avskaffas eller att vissa undantag görs. Dessutom bör tydligare exempel finnas.

Arbetsgruppen diskuterade fördelar och nackdelar med regeln utifrån British Library's rapport.

En nackdel är att generella verk blandas med mer specifika verk som inte har kunnat byggas ut. Det spelar inte någon roll för de svenska bibliotek som använder sig av hyllistor – där blandas allt som placeras på samma hyllkod.

BL menar att en fördel med regeln är att det blir enklare att ändra koden på fysiska böcker. Varken KB eller universitetsbiblioteken brukar ändra gammalt när klassifikationen ändras om det inte är något som är angeläget att samla för biblioteket. KB gör detta i undantagsfall.

En nackdel med regeln är att många ämnen inte kan byggas ut. Klassifikationen blir då ojämn. Dessutom finns ofta intressant information i tilläggen. Det gäller t. ex. lokala orter i lokalsamlingar. Det är också viktigt att kunna lägga till tabell 5 för etniska grupper. Umeå universitetsbibliotek har samiska samlingar. Det bör alltså finnas vissa undantag till regeln om den är kvar.

En annan svårighet är att komma ihåg regeln. Det är lättare att komma ihåg att man inte bygger vidare när det finns en Omfattar-anmärkning, som ju innebär att man inte får bygga ut. Det är en generell regel, men lättare att förstå än regeln om Ungefärligen det hela. Att göra undantag gör det inte lättare. Olof påpekade att även om regeln togs bort är katalogisatörer vana vid att fundera över hur stor del av ett verk ett ämne tar upp vid katalogisering av ämnesord.

Harriet kommer att ta med arbetsgruppens synpunkter till diskussioner med EDUG-medlemmar.

5) Utbildning

Harriet gick igenom de två underlag till introduktionsfilmer som diskuterades på mötet 12 oktober. De har nu uppdaterats enligt synpunkter på mötet. Ytterligare förbättringar är att

¹ [Introduktionen 8.3.](#)

lägga till Avancerad sökning på DDK-klassifikation i introduktionsfilen. I Jämförelsen med SAB ska klartext för skönlitteratur läggas till.

I Metadatabyrån finns nu filmer och PDF med underlagen. För de som inte vill titta på filmen är PFD'erna sökbara i Metadatabyrån, men man behöver söka en gång till i den PDF man kommer till för att hitta till rätt bild. Många regler och anvisningar tas upp i [DDK – introduktion till praktisk katalogisering](#). Får man träff i den kan man sedan klicka i innehållsförteckningen.

Henrik skulle föredra att det utöver utbildningsmaterialet fanns information som låg direkt i Metadatabyrån och som kan användas som referensmaterial när man arbetar med att klassificera. Ett bra exempel är [sidorna om Svenska ämnesord](#). Harriet funderade på om det skulle kunna samordnas med [DDK-praxis](#) och skulle vilja veta mer om vad/vilka regler som borde kunna hittas på det här sättet. Henrik menade att ett exempel är klassificering av juridik.

6) Övrigt

- **Classify**

OCLC har meddelat att de kommer att stänga av [tjänsten Classify](#) 31 januari 2024. OCLC har meddelat att datat som nu är tillgängligt via Classify kommer att vara tillgängligt via bl.a. API för de som har en OCLC-prenumeration. Henrik undrade om KB skulle kunna tillhandahålla en ingång till tjänsten på liknande sätt som man idag tillhandahåller WebDewey och RDA Toolkit till de svenska biblioteken. Harriet kommer att försöka ta reda på mer om detta.

Classify har använts av svenska bibliotek sedan 2011 för att se hur titlar klassificerats med DDK. Även LC-classification kan vara användbar att söka vidare på.

- Ines meddelade att hon kommer att lämna arbetsgruppen eftersom hon fått andra arbetsuppgifter. Harriet beklagade detta och kommer att skicka ut en intresseanmälan för att rekrytera en ny medlem från folkbibliotek.

Harriet Aagaard

Bilaga 1

Libris katalogisering QA 1.32.2

Instans ▼ Sök

Fritext ▼

Q ?

ÖVERSÄTTNING AV	Verk: Heart bones • Engelska
GENRE/FORM	Roman • marc Kärleksskildringar • saogf Romaner • saogf
KLASSIFIKATION	DDK-klassifikation: 813.6 • full • 23/swe Klassifikation: KOD Hcee.01 INGÅR I SYSTEM SAB-klassifikation BREDARE He • kssb • Engelsk skönlitteratur .01 • Romaner och noveller • kssb =c • Svenska • kssb KLASSIFIKATION, KONCEPT • SAB-KLASSIFIKATION, SAB id-qa.kb.se/term/kssb/He He • kssb • Engelsk skönlitteratur Kod He
ÄMNE	Förenta staterna--Texas • sao Styvfamiljer • sao Far-dotterrelationer • sao Grannar • sao Parrelationer • sao
INNEHÅLLSTYP	text

INKOMMANDE LÄNKAR

HAR INSTANS	✓ 1 länkningsar OSPECIFICERAD, INSTANS • MONOGRAFISK RESURS, OMEDIERAD, VOLYM zfrdfn87wsd7jhhp Glashjärtan Identifikator ISBN 0780120538595 • Jobbunde
-------------	---